

персональні, що відображаються у житті певного робітника; середовище, в якому знаходиться індивід.

Також потрібно розуміти, що стрес не появляється одразу, а проходить такі етапи: прояв початкової реакції (тривога, подив); виникнення суперечок; поява втоми та відчуття повного виснаження.

Отже, щоб управляти стресами управлінець передусім повинен: вивчати та аналізувати характер кожного працівника; визначати обсяг знань, досвіду, здібностей підлеглих та у відповідності обирати для них завдання, що будуть їм під силу; створити якісну систему комунікації; вміти чітко та якісно доносити працівникам їх завдання, повноваження, обов'язки; створювати оптимальні відносини з підлеглими для співпраці, надавати можливості розвитку їх знань, здібностей, підвищення кваліфікації та ін.

Список використаних джерел

1. Рульєв В.А., Гуткевич С.О. Менеджмент. - К.: Центр учбової літератури, 2011. - 312 с.
2. Бреус О.В. Управління конфліктами та стресовими ситуаціями в ділових стосунках персоналу публічної організації // Тернопіль – 2021. – 61 с.
3. Пашко В.С. Управління конфліктами та стресами в організації// Вінниця – 2021. – 41 с.
4. Мурашко М. І. Менеджмент персоналу: Навчально-практичний посібник. — К. : Знання, 2006. — 311 с.
5. Михайлова Л. І. Управління персоналом: Навчальний посібник. — К. : Центр учбової літератури, 2007. — 246 с.

Науковий керівник: доктор економічних наук, професор Білик В.В.

ЕКОНОМІЧНИЙ МЕХАНІЗМ ВИНИКНЕННЯ КРИЗОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА

Дяк В.С.

*Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького
e-mail: diak.valentyna418@vu.cdu.edu.ua*

Причини корпоративних кризових станів практично в усіх галузях і секторах на економіку України впливають не лише зовнішні фактори: рецесія платоспроможний попит, втрата усталених економічних зв'язків, ринку, купівля-продаж, різке подорожчання енергоносіїв, недосконале законодавство сфери економічної діяльності тощо, стан яких не відповідає вимогам ринку здійснює керівництво господарсько-фінансовою діяльністю суб'єктів господарювання. криза не виникає спонтанно, а має, головним чином, свій механізм «розвитку».

Його властивості наступні:

- Трапляється не один, а декілька ланцюжків (шляхів). Перехід каталізатора кризового імпульсу та поширення феномену кризи в Китаї підприємство як економічна система;

- Існуючі ланцюги (шляхи) розгортання кризи не ізольовані один від одного по-перше, між ними існують зв'язки, через які передаються імпульси, і

є взаємодоповнюючими;

- Активація каталізатора кризового імпульсу залежить не лише від впливу зовнішні чинники, але переважно внутрішні економічні атрибути системи, що керують якістю організації;

Поглиблення кризи має кумулятивний характер, тобто швидкість підвищення показників у кризі з часом зростало. Слід зазначити, що механізм виникнення кризового стану такий самий, як і будь-якого іншого стану ряд безперервних економічних явищ, започаткованих ініціатором перше економічне явище. Під впливом цих явищ починається процес абзаци в ланцюжку в певному порядку один за одним взаємозалежні економічні явища. в кінці ланцюга останнім явищем є банкрутство.

Банкрутство - поширене явище вихідними факторами можуть служити найрізноманітніші причини економічні явища, що виникають через характер і силу початкового імпульсу агент зовнішнього і внутрішнього середовища глибина кризового стану та тривалість його виникнення,

Залежить від залежить від:

- співвідношення кількості та інтенсивності початкових економічних явищ;
- кількість і ступінь впливу факторів зовнішнього та внутрішнього середовища;
- інтенсивність процесу виникнення проміжних економічних явищ;
- співвідношення та інтенсивність проміжних явищ для кожного фактора стану підприємство;
- важливість кожного фактора бізнес-статусу і цей сектор національної економіки.

Характер механізму виникнення кризових станів свідчить про те кожне наступне економічне явище в ланцюжку формується через певні канали, зв'язок зазвичай надсилає сигнали більшої сили та однакового напрямку однак ця проста залежність навряд чи відобразить більше складні і суперечливі процеси, які відбуваються в реальному житті.

Вперед існує потреба в постійному моніторингу ланцюгів, розпочатих конкретними виходами економічне явище, природу первинного впливу якого можна виявити вчасно кінцеве явище. Економічний механізм кризового стану фірми може бути лише шляхом постійного сканування корпоративного середовища використання складних маркетингових досліджень, стратегічний підхід аналіз і контроль, що дозволяє визначити взаємозв'язки і логіку послідовність економічних явищ після виявлення певних сигналів, і приймайте рішення, посилювати чи послаблювати позитивні наслідки можлива загроза.

Очевидно, сигнал, що несе інформацію про можливу зміну стану фірми пов'язані з такими факторами зовнішнього середовища: показники, що характеризують стан попиту (розмір, стабільність, еластичність); ринкові умови (сировинні, матеріальні, фінансові, трудові ресурси, засоби виробництва) Показники конкурентного середовища; потенційний стан відповідних галузей Діяльність органів державної влади; фактор випадковості.

Що стосується факторів внутрішнього середовища, які можна обслуговувати джерела відповідних сигналів, переважно включаючи технічні індикатори, технологія, талант, космічні ресурси, показники ресурсів організаційна структура, інформаційні показники та фінансові ресурси, стратегічний потенціал фірми.

Для ефективного сканування корпоративних середовищ існують необхідно здійснити певні дії, які в основному включають продюсування перелік основних показників зовнішнього та внутрішнього середовища, де незавершений аналіз. Це можуть бути відомі, активні індикатори або спеціалізовані, можливо, доведеться розробити в майбутньому. Зменшити рівні деяких показників можуть бути спорадичними, а можуть вказувати кризові тенденції. Важлива не тільки сама система індикаторів, у ній відображені основні ознаки криз, а також методи і у реальному використанні це слабка ланка сучасної механіки управляти не менш важливим є визначення частоти спостереження встановити показники та виявити так звані «больові точки». Способи їх спостереження. «Больові точки» часто відображають найбільш важливий вплив на стан компанії, її попередня відповідність сформульовані завдання.

Вибір методу економічного аналізу всередині компанії дозволяє отримати загальні результати для моніторингу змін показників зовнішнє середовище та внутрішнє середовище підприємства є основою розвитку підприємства розробка антикризових управлінських рішень. приймати антикризові рішення має бути узгоджена зі стратегічним планом це обов'язково при зміні зовнішнього і внутрішнього середовища підприємства.

Список використаних джерел

1. Приходько Н. П. Сутність антикризового управління на підприємстві URL: <http://www.urandonetsk.ua/~masters/2011/iem/potatuev/library/article02.htm>. (дата звернення: 27.03.2023).
2. М.Р. Джалалова, “Особливості антикризового управління підприємствами” матеріали науково-технічної конференції підрозділів ВНТУ, Вінниця, 2018. (дата звернення: 27.03.2023).
3. Кошкин, В. І., Беляев, С. Г. Теорія і практика антикризового управління: Підручник для вузів. М.: Закон і право: ЮНИТИ, 2010. (дата звернення: 27.03.2023).

Науковий керівник: доктор економічних наук, професор Богуславська С.І.

РИЗИК-МЕНЕДЖМЕНТ В СТРАТЕГІЧНОМУ УПРАВЛІННІ ЕКОНОМІЧНОЮ БЕЗПЕКОЮ

Заволокіна Є.О.

*Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького
e-mail: zavolokina.yevheniia419@vni.cdu.edu.ua*

Ризик-менеджмент визначається як система управління ризиками. Така система містить стратегію і тактику управління, які, в свою чергу, спрямовані на досягнення основних бізнес-цілей будь-якого підприємства в умовах існування ризиків.

Сучасні науковці визначають ризик як можливу подію, в результаті якої можуть відбуватися як позитивні і нейтральні, так і негативні зміни в системі економічної безпеки. Якщо ризик допускає наявність позитивних і негативних результатів, то такий ризик називається спекулятивним. Якщо позитивні наслідки ризику відсутні взагалі, то ризик називатиметься чистим.